

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Emmanuel Macron

De methode-Macron: een beweging, geen partij

Van de Fransen betwijfelt 61 procent openlijk of de democratie in hun land wel werkt. In het land dat ooit de politiek meest bewuste natie was, hebben tegenwoordig de meeste mensen het vertrouwen in de politiek verloren. Ga maar na. Geen van de drie presidenten die het land de afgelopen twintig jaar heeft gekend (Chirac, Sarkozy en Hollande) heeft woord kunnen houden inzake de absoluut noodzakelijke financiële en sociale hervormingen die het land zo nodig heeft. Nu is de kans niet langer geheel denkbeeldig dat de 39-jarige Emmanuel Macron, die nooit eerder een politiek mandaat heeft veroverd, president van Frankrijk wordt. Een ongekend novum, vooral ook door de manier waarop hij denkt de politieke crisis in zijn land de baas te kunnen worden. Macron – afkomstig uit een welgesteld katholiek milieu, leerling van Paul Ricœur, bankier bij Rothschild met een daarbij opgebouwd vermogen, voordat hij in 2014 op voorspraak van president Hollande opgenomen werd in het Franse kabinet – steunt op een beweging die hij vorig jaar in het leven heeft geroepen: En Marche! ('Voorwaarts!'). Het is Macrons manier om antwoord te geven op het politieke immobilisme waarmee de Franse politiek al decennialang mee behept is en die het land op zulke achterstand heeft gezet ten opzichte van andere, omringende landen. Een *beweging*, en dus geen politieke partij – en als het aan Macron zelf had gelegen, ook geen klassiek program-

EMMANUEL MACRON (1977)

Onafhankelijke presidentskandidaat in Frankrijk.

ma. 'Maar men vond dat je niet serieus bezig was als je van een aantal voorstellen die we hebben uitgebracht niet formeel zei dat "dit een programma is". Dus hebben wij van anderen maar geaccepteerd dat het politieke spel zo nu eenmaal in elkaar zit', aldus Macron in een van de videoboodschappen die hij geregeld verspreidt onder zijn aanhangers. Maar liever dan van een program spreekt hij in diezelfde boodschap van zijn 'contract met de Fransen'. Sinds hij zijn beweging in april 2016 lanceerde is er in zo'n drieduizend 'ateliers' (gespreksgroepen) over allerlei Franse pro-

blemen gediscussieerd, en binnen die gespreksgroepen heeft dat contract concreet vorm gekregen.

* * *

Van begin af aan was voor Macron wel heel duidelijk waar hij naartoe wilde: een resoluut pro-Europees project en doorvoering van allerlei hervormingen, zoals liberalisering van de economie, min of meer geënt op de Duitse en Britse manier, iets waar Frankrijk al jaren op zit te wachten. Wat hij met zijn presidentschap wil nastreven, is niets minder dan een revolutie (*Révolution* is ook de titel van het boek dat hij in november 2016 bij de start van zijn campagne voor het presidentschap publiceerde). Hij beoogt niet minder dan te beginnen met een schone lei, een tabula rasa, waarna dan een ‘complete transformatie van ons land moet volgen waarin iedereen een rol heeft te vervullen’. Zijn voornaamste doelstellingen werden in maart jongstleden op een persconferentie bekendgemaakt. Die doelstellingen betreffen zes *chantiers*, te vertalen als ‘werkplaatsen’ of ‘zaken waar nog aan gesleuteld kan worden’: onderwijs en cultuur; de arbeid; modernisering van de economie; versterking van de veiligheid; democratische vernieuwing; en het internationale terrein, dat onder meer een intensivering behelst van de huidige Europese samenwerking.

Over de wijze waarop het plan tot stand kwam zegt Macron: ‘Vanaf mei vorig jaar hebben we meer dan tweehonderdduizend Fransen verzameld. We hebben ze niet gevraagd simpelweg bij handopsteken akkoord te gaan met voorstellen die in Parijs zijn bedacht. Daar wordt iedereen zo moe van; de mensen van En Marche! hebben daar geen zin in. Er zijn zo’n honderdduizend

mensen ondervraagd. Daarna kwam er het werk in comités, waardoor wat er leefde aan de basis verwerkt kon worden. Daar kwamen ook veel deskundigen aan te pas. Daarna zijn we naar de mensen teruggegaan. De ideeën zijn daar getoetst en kunnen aangepast worden. Wat we hebben gepubliceerd is niet het laatste woord.’

In de vele bijeenkomsten die En Marche! organiseert laat Macron duidelijk horen dat hij niet alle problemen kan oplossen. Wat vooral belangrijk is, is dat goed uit te leggen aan de mensen. Macron: ‘Ik hoor iedere keer weer vragen uit de media of ik nu een rechts of een links programma heb. Daar zitten de mensen niet op te wachten. Zij willen dat hun problemen worden opgelost en daar willen we aan werken.’

Uiteraard wordt aan Macron voortdurend gevraagd hoe hij, bij gebrek aan een partij in het nu zetelende parlement, zijn programma kan verwezenlijken. Hij kan slechts rekenen op de zetels van de MoDem, de centrumpartij van François Bayrou, die zelf tweemaal als typische centrumkandidaat deelnam aan de Franse presidentsverkiezingen en nu zijn steun heeft toegezegd aan het progressieve project van Macron. Over steun in het nieuw te kiezen Franse parlement voor zijn doelstellingen maakt Macron zich geen zorgen. ‘Ik probeer mensen uit alle partijen te verzamelen, of ze nu rechts of links zijn. En ik zie de laatste tijd dat steeds meer mensen zich bij mijn beweging willen aansluiten. Het echte verschil is er tussen conservatieven en progressieven. Wat ik wil is dat de Fransen de “esprit de conquête”, de wil om te winnen, weer terugvinden.’

door Paul van Velthoven